

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

IX. Patres multi ex vi naturae boni aliquid oriri posse senserunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A *clinatur: aliquis nec culpa eius, nec virtus posset adscribi; nec boni electio pramiam, nec declinatio mali supplicium mereretur; sed servatur ei in omnibus libertas arbitrij, ut in quodcumque voluerit ipsa declinet, sicut scriptum est: Ecce posui ante faciem tuam vitam & mortem, & ignem & aquam. Nec minus clare idem exprimit libr. 3. *ad apoc.*, cap. 4.*

B Arguit hæc quoque erroris Iansenius: *Neque vero, inquit, Pelagij tantum, Celsiani, atque* ^{Tanf. Tom. 1.} ^{lib. 2. c. 5.} *Origenis fuit ista de affectibus naturalibus bonis ac malis ex lege naturali atque carne procedentibus, ac de anima inter utroque media illius Apostolici loci expositio, sed omnium omnino Pelagianorum, quorum scripta videre potui. Sic tamen Hieronymus in Epist. ad Gal. 5. 17. Caro presentibus delectatur & brevibus: spiritus perpetuis & futuris. Inter hoc iurgium media anima consistit, habens quidem in sua potestate bonum & malum; velle & nolle. Et paulopost: Quod ut manifestius fiat, aliquod sumamus exemplum: caro, terra; anima, aurum; spiritus, ignis vocetur. Quamdiu aurum fuerit in terra perdit vocabulum suum, & à terra cui commixtum est, appellatur. Cum vero separatum ab humo, auri & specieiem & nomen acceperit, aurum quidem dicitur, sed necdum probatum. Si autem per ignem excoctum fuerit & probatum, tunc auri splendorem, & ornatus sui accipit dignitatem. Ita & anima inter & humum & ignem, hoc est inter carnem, spiritumque consistens, quando se tradiderit carni, caro dicitur, quando spiritui, spiritus appellatur. Sic & Augustinus libr. 10. De Genesi ad liter. cap. 12. animam tamquam in medio positam, nonnumquam à carne ad vitia deprimi, nonnumquam à spiritu ad virtutem erigi scribit. Sicut autem ad utramque partem, virtutem & vitium, allucere nos bonos ac malos Angelos dixit Origenes libr. 1. in Epist. ad Rom. hunc interpretans Pauli locum qui habetur Gal. 5. 17. ita postquam in eadem Pauli verba Augustinus ea disseruit quæ supra attulimus è LXXXIII. Questionibus, Quæst. 70. addit deinde: Nunc quamdiu est in nobis quod resistat bonæ voluntati, auxilio Dei per bonos homines & bonos Angelos indigemus, ut donec sanetur vulnus nostrum, non ita molestat, ut perimat etiam bonam voluntatem. Atque hæc tam diserte apud Augustinum expressa cur in Origene Pelagianismi infimulaverit Iansenius, tot annos in Augustini lectione tractatus, mirum sane est.*

C VIII. Nunc vero propter assertos affectus bonos & malos ex carne naturaliter procedentes, iurene venerit in crimen Origenes, anquiramus. Ac de malis quidem controversia nulla est; de bonis tantum contenditur. Quod antequam disputare ordiamur, dicendum est Iansenium, non hoc solum loco quem diximus, sed signantius etiam Tom. 1. libr. 6. cap. 14. vim illam, sive ut ipse loquitur, sufficientiam legis naturalis impugnare; D quam ut ab Origene creditam & defensam fuisse clarius probet, hæc eius verba recitat è libr. 2. in Epist. ad Rom. *Potest fieri, ut vel ex his qui in Lege sunt, si quis persuasionem quidem communis Christo non credit, operetur tamen quod bonum est, iustitiam teneat, misericordiam diligat, castitatem & continentiam servet, modestiam lenitatemque custodiat, atque omne bonum operetur; hic etiam si vitam non habet æternam, quia credens soli vero Deo non credit, & Filio eius Iesu Christo, quem misit; tamen gloria operum eius, & pax, & honor poterit non perire. Atque ea sane nupiam ad eos referuntur, qui sunt sub lege naturæ, sed ad Iudæos qui regebantur Mosaicis legibus, à quibus absterrebantur à vitiis, ad virtutem incendebantur. Sequentia vero ad Ethnicos naturæ solum legem servantes pertinent: Sed & Græcus, idest Gentilis, qui cum legem non habeat, ipse sibi est lex, ostendens opus Legis in corde suo, & naturali ratione immotus, sicut videmus nonnullos in Gentibus, vel iustitiam teneat, vel castitatem servet, vel prudentiam, temperantiam, modestiamque custodiat; iste licet alienus à vita videatur æterna, quia non credit Christo, & intrare non possit in regnum cælorum, quia renatus non est ex aqua & spiritu, videtur quod per hæc quæ dicuntur ab Apostolo, bonorum operum gloriam, & honorem, & pacem perdere penitus non possit. Pluribus deinde argumentum idem expendit. Refellit quoque Iansenius cum superioribus alterum locum Adamantij, qui non sine cautione sane tractandus est. Invenitur quidem Deus, inquit Origenes libr. 3. in Epistol. ad Rom. *dedisse homini omnes affectus, omnesque motus quibus ad virtutem nititur & progredi, insuper etiam vim rationis inseruisse, quo agnosceret quid deberet agere, quid cavere. Hæc ergo invenitur Deus communiter omnibus hominibus præstitisse. Sed si his acceptis homo neglexit iter virtutis incedere, cui ex Deo nihil defuit, invenitur ipse defuisse quod à Deo data sunt sibi.**

F Hæc quamvis Pelagianismum sapiant, geminam tamen expositionem, eamque orthodoxam recipere possunt, vel intelligendo gratiam homini datam à Deo, quæ gratia ad salutem adipiscendam sufficiat; vel intelligendo legem naturæ, cuius ope etiam Ethnici ad virtutes morales niti possunt; non ad eas quæ quicquam conferant ad salutem: hic enim gravis esset error, cui sine crimine patrocinari non liceret.

IX. Certe aliquod boni genus ex vi naturæ oriri posse sanctorum Patrum magna pars opinata est, sed Augustinus præfertim, cuius in huiusmodi questionibus præcipua auctoritas est. Sic ille libro De spiritu & litera, cap. 27. *Si autem hi qui naturaliter quæ Legis sunt faciunt, nondum sunt habendi in numero eorum quos Christi iustificat gratia, sed in eorum potius, quorum etiam impiorum, nec Deum verum veraciter, iusteque colentium, quædam tamen facta vel legimus, vel novimus, vel audimus, quæ secundum iustitia regulam non solum vituperare non possumus, verum etiam*

